

Begroting 2018 - Algemene filosofie

I. Inleiding

Zoals vorig jaar willen we kort de sociaaleconomische toestand en het demografische profiel van de gemeente Ukkel schetsen, met oog voor bepaalde elementen die naar onze mening van belang zijn. Aansluitend hierop maken we de balans op van de verwezenlijkingen van de afgelopen jaren, en geven we een gedetailleerd overzicht van de lopende projecten en de projecten die in 2018 voorzien zijn. Het spreekt vanzelf, dat niet de volledige werking in dit kort bestek besproken kan worden: voor een meer uitgebreid verslag van de activiteiten van alle afzonderlijke diensten verwijzen wij dan ook naar het jaarverslag.

Nog ter inleiding wensen wij te benadrukken dat, zelfs al gaan wij in deze beleidsnota hoofdzakelijk nader in op de recente veranderingen en nieuwigheden die in 2018 voorzien zijn, het de hoofdbekommernis van het OCMW blijft om zijn publiek meer te bieden dan de loutere bevrediging van een aantal basisbehoeften.

Als laatste vangnet van de sociale zekerheid wil het OCMW ook een springplank zijn die onze cliënten weer hogerop moet helpen. In dit opzicht blijft onze sociale tewerkstellingsdienst een sleutelrol spelen in ons beleid, dat ernaar streeft mensen opnieuw op eigen benen te leren staan.

In antwoord op de stijgende vraag naar sociale hulp is het OCMW van Ukkel van plan zijn inspanningen vooral op sociale en professionele integratie te richten.

Aan het einde van 2016 werd het Geïndividualiseerd Sociaal Integratieproject (GMIP PIIS) dat in Ukkel reeds wijd verspreid werd, verplicht aan alle RMI begunstigden

opgelegd in de vorm van een contract, waarin de sociale hulp wordt vastgelegd en waardoor de OCMW cliënt als actief deelnemer verantwoordelijkheid neemt voor zijn integratie.

II De specifieke context van Ukkel binnen het Brussels Gewest en van de Sociale Bijstand

II.1. Sociaaleconomische en demografische context – gegevens van BISA (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse) en Zoom op Ukkel 2016.

Het inkomensniveau van de inwoners van Ukkel behoort tot het hoogste gemiddelde van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, terwijl het percentage inwoners, dat een sociale uitkering of een vervangingsinkomen (met uitzondering van de pensioenen) ontvangt beduidend lager is dan in de rest van het Gewest. Toch zijn er ook in Ukkel enkele achtergestelde wijken met een armere bevolking, m.n. de sociale woonwijken die palen aan de grens met de gemeenten Drogenbos en Linkebeek. Hierdoor en vanwege de oververtegenwoordiging van zeer hoge inkomens in Ukkel lijkt de ongelijkheid tussen de inkomens in Ukkel beduidend groter dan het gemiddelde van het Gewest (gemeten met de Gini coëfficiënt).

In vergelijking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de activiteitsgraad voor de vrouwen in Ukkel hoger dan voor de mannen. De activiteitsgraad van de jongeren is in Ukkel lager dan het gewestelijke niveau, aangezien een groot aantal jongeren hogere studies volgen.

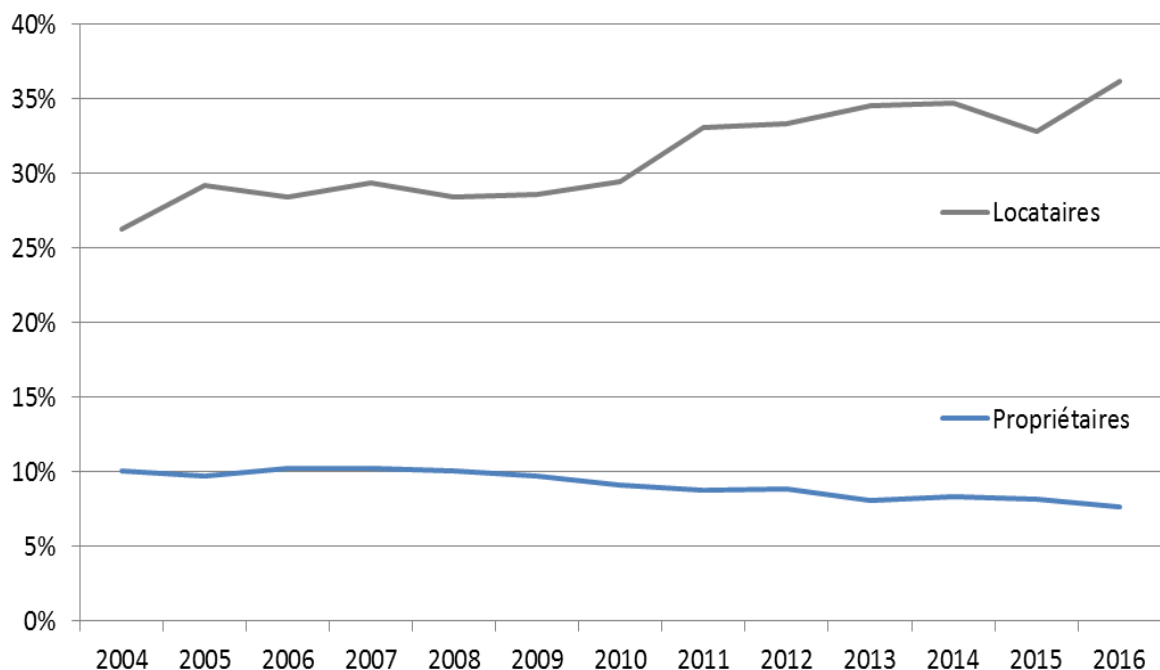
Minder dan 15 % van de actieve bevolking is werkloos en dit percentage ligt duidelijk onder het Brusselse gemiddelde. Wij merken op, dat het tewerkstellingspercentage

zowel voor vrouwen als voor mannen in Ukkel boven het gewestelijke percentage ligt, maar dat de situatie op de arbeidsmarkt voor de inwoners van bepaalde wijken, m.n. de sociale woonwijken minder gunstig is.

De helft van alle woningen wordt door de eigenaar bewoond, een percentage dat beduidend hoger is dan het gewestelijke gemiddelde.. Vastgoed- en huurprijzen liggen in Ukkel dan weer een stuk hoger dan het gemiddelde voor het hele gewest.

De publieke statistieken (<https://statbel.fgov.be/fr/themes/menages/pauvrete-et-conditions-de-vie/risque-de-pauvrete-ou-dexclusion-sociale>) tonen op landelijk niveau een duidelijk verband tussen de armoedegraad en de status als eigenaar (7,6%) of huurder (36,2%) van de woning. Wij stellen vast, dat de kloof sinds 2009 beduidend groter is geworden, waarbij de eigenaren van een woning hun armoedegraad zien dalen, terwijl de huurders hun armoedegraad zien stijgen.

Evolutie van de armoedegraad (%) bij huurders en **eigenaars tussen 2004 en 2016**

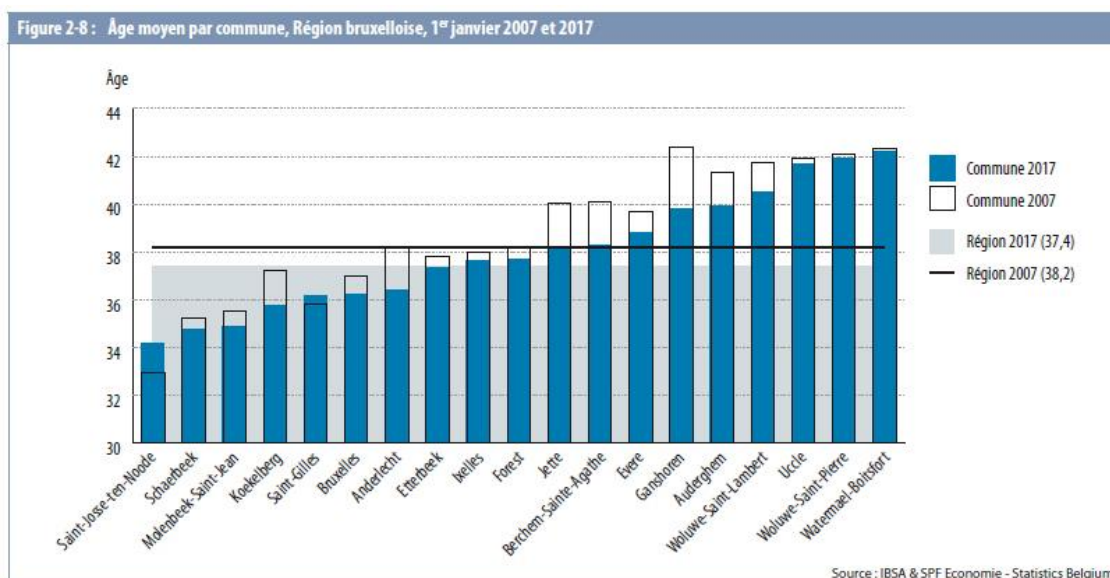

Wat het demografische profiel van de gemeente betreft, konden we lezen in « *Zoom sur Uccle 2016» dat de toename van de bevolking voornamelijk toe te schrijven is aan een positief internationaal migratiesaldo (dat niettemin toch een stuk lager ligt dan het saldo voor het hele gewest). Het interne migratiesaldo is zowat nihil, net zoals het “natuurlijke saldo”. Het geboortecijfer ligt relatief laag in Ukkel, terwijl het bruto sterftcijfer relatief hoog ligt in vergelijking met het Brussels gemiddelde.

Wat leeftijd betreft is Ukkel één van de “oudste” gemeenten van het Gewest. Op 1/1/2017 bedroeg de gemiddelde leeftijd 41 jaar, terwijl het gemiddelde van het Gewest 37 jaar en 5 maanden bedraagt (BISA) ,

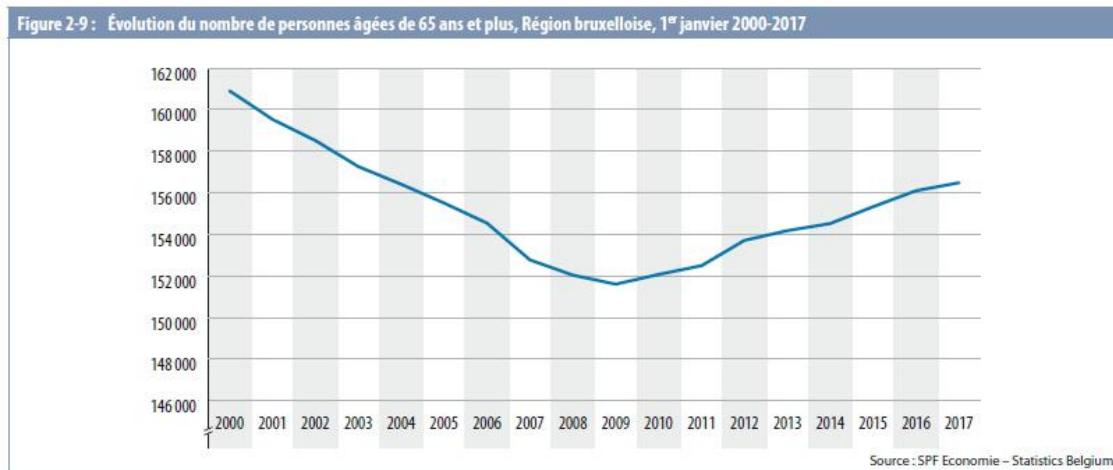
Dat brengt met zich mee dat zowel de afhankelijkheidsgraad, als de verouderingscoëfficiënt, als het aantal senioren hoger liggen dan op gewestelijk vlak. Daar komt bij dat het percentage vrouwen in Ukkel hoger ligt dan op gewestelijk niveau (terwijl bekend is dat vrouwen een hogere levensverwachting hebben).

Gemiddelde leeftijd per gemeente – BHG – 1 januari 2007 en 2017.

In het BHG en met name in Ukkel is de stijging van het aantal bejaarden een grote bekommernis. Vandaar de noodzaak om hulpverlenende professionele diensten aan te bieden om de bejaarden langer thuis te kunnen laten wonen en hun autonomie te garanderen.

Evolutie van het aantal bejaarden van 65 of ouder – BHG – 1 januari 2000-2017

Uit al deze indicatoren blijkt dat Ukkel, in verhouding tot het gewestelijk gemiddelde, een gemeente is:

1. Waar de gemiddelde leeftijd relatief hoog ligt.
2. Waar het mediaaninkomen (op de belastingaangiften) een stuk hoger ligt (meer dan 15 %), waar het verschil in inkomen groot is en waar de werkloosheidsgraad (zowel voor mannen als vrouw) een stuk lager ligt.
3. Waar de huurprijzen een stuk hoger zijn.

II.2. De Sociale Bijstand in het algemeen

De uitgave van 2016 van « *Zoom op de gemeenten » (www.bisa.brussels) leert ons dat het aantal personen, dat recht heeft op een vervangingsinkomen (werkloosheids- of invaliditeitsuitkeringen) of op een bijstandsuitkering een indicator is van het aantal personen, dat met een beperkt inkomen, vaak onder de armoede(-risico)grens moet leven. Het aandeel van de bevolking, dat met een vervangingsuitkering (behalve de pensioenen) of een bijstandsuitkering leeft, is in Ukkel veel lager dan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In Ukkel leeft 9 % van de beroepsactieve bevolking (18-64 jaar) van een integratie- of werkloosheidsuitkering, 2 % van een leefloon (RMI) of het equivalent leefloon ERIS, 2,6 % van een invaliditeitsuitkering en 1,3 % van een uitkering voor personen met een handicap. Jongeren (18-24 jaar) worden in het algemeen sterker getroffen door armoede: 4,5 % van hen heeft recht op een leefloon of het equivalent leefloon in Ukkel. Bij de ouderen (65 jaar en meer) leeft 6 % van een inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en 3 % van een uitkering voor personen met een handicap.

Aantal en percentage personen dat van een sociale uitkering (of werkloosheids- of invaliditeitsuitkering) leeft per leeftijdsgroep – d.d. 1 januari 2014.

7-6 Nombre et pourcentage de personnes vivant avec une allocation de chômage, d'invalidité ou d'aide sociale par classe d'âge, 1 ^{er} janvier 2014			
	Uccle		Région bruxelloise
	Nombre	%	%
Population âgée de 18 à 24 ans	6.911	100,0	100,0
Revenu d'intégration sociale ou équivalent du CPAS	313	4,5	10,6
Allocation de chômage ou d'insertion ¹	255	3,7	6,9
Population âgée de 18 à 64 ans	49.384	100,0	100,0
Revenu d'intégration sociale ou équivalent du CPAS	1.012	2,0	4,9
Allocation de chômage ou d'insertion ¹	4.547	9,2	12,9
Indemnités d'invalidité ²	1.273	2,6	3,9
Allocations aux personnes handicapées ²	660	1,3	1,9
Population âgée de 65 ans et plus	15.362	100,0	100,0
Garantie de revenus aux personnes âgées	936	6,1	10,7
Allocations aux personnes handicapées ²	458	3,0	6,5
<i>Sources : SPP Intégration Sociale, ONEM, INAMI, SPF Sécurité Sociale, ONP, SPF Economie - Statistics Belgium, calculs IBSA et Observatoire de la Santé et du Social de Bruxelles-Capitale</i>			
Notes : [1] Il s'agit du nombre de paiements des allocations. [2] Données au 31 décembre 2013			

De trend die we de laatste jaren zien m.n. een stijging van het aantal aanvragen voor bijstand heeft zich in 2017 bevestigd en wij constateren dan ook een duidelijke toename van het totaal aantal geholpen personen (alle categorieën samen gerekend).

Deze algemene trend wordt in het hele land waargenomen (POD MIS – bulletin en statistieken van Oktober 2017).

Jaar	N° interviews met MW (gem. per maand)	N° RMI (leefloon)	N° geholpen personen (alle vormen van bijstand)	Aantal (n°) betekeningen per jaar	Bedrag RMI voor alleenstaanden	Dotatie vd gemeente in €/ inw - budget	Bevolking op 1 januari
2013	1527	1524	4166	8218	801,34 €	185,51	80.487
2014	1565	1653	4344	9314	817,36 €	188,61	80.883
2015	1582	1583	4475	11829*	817,36 €	191,01	81.065
2016	1470	1657	4731	11659	833,71 €	189,53	81.699
2017	1523	1711	4964	12979	892,70 €	191,60	82.026
Variaties 2013-2017	-	+12,3%	+19,2%	+57,9%	+11,4%	+3,3%	+1,9%
Variaties op jaarbasis	-	+2,5%	+3,8%	+11,6%	+2,3%	+0,7%	+0,4%
	*Het aantal notificaties (betekeningen) vanaf 2015 moet met enige voorzichtigheid gelezen worden aangezien bepaalde categorieën bijstand niet systematisch betekend werden voor 2015.						

Tabel 2 – maandelijks gemiddelde van het aantal leefloners (RMI) in België per cluster sinds 2003

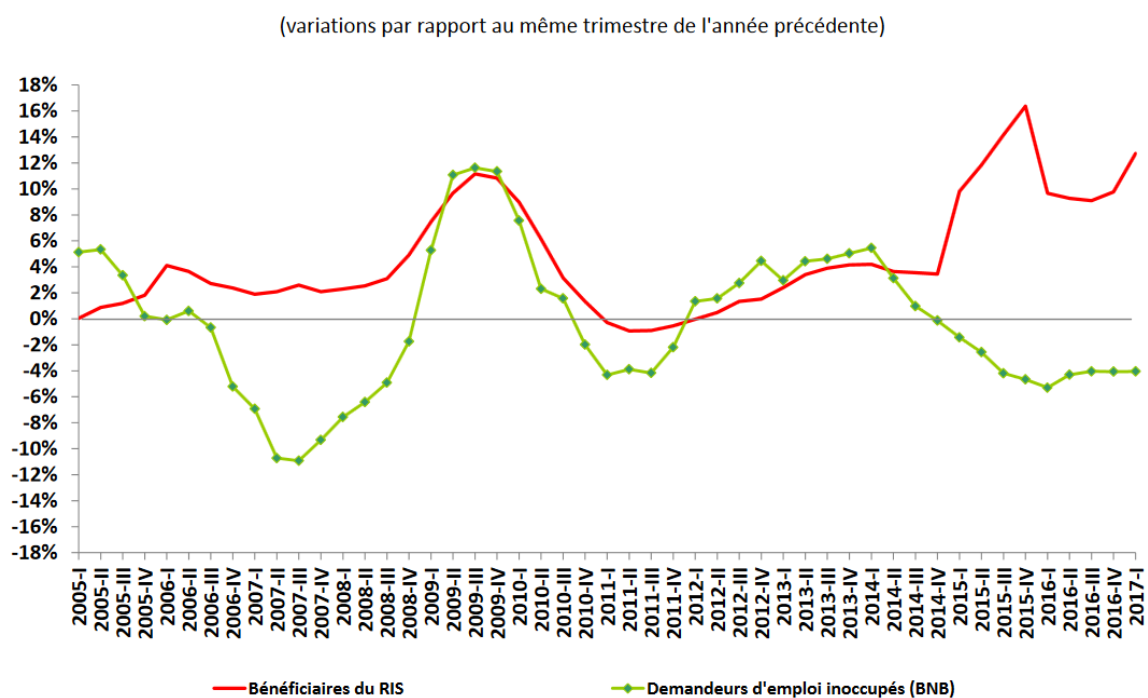
RIS	Nombre moyen mensuel	Taux de croissance (%)				
		Belgique	Communes de petite taille	Communes de taille moyenne	Communes de grande taille	Cinq grandes villes
2003	74.098	-	-	-	-	-
2004	75.584	2,0%	-1,2%	1,8%	3,5%	2,0%
2005	76.329	1,0%	0,6%	0,8%	2,3%	-0,3%
2006	78.779	3,2%	0,5%	2,8%	4,0%	4,0%
2007	80.485	2,2%	-0,4%	1,7%	3,1%	2,7%
2008	83.073	3,2%	0,8%	2,3%	4,0%	4,2%
2009	91.208	9,8%	10,0%	8,4%	9,4%	11,6%
2010	95.638	4,9%	4,5%	4,1%	5,0%	5,6%
2011	95.009	-0,7%	1,6%	-0,1%	0,2%	-3,2%
2012	95.794	0,8%	2,7%	2,1%	2,6%	-3,5%
2013	99.109	3,5%	3,8%	3,1%	4,8%	1,9%
2014	102.790	3,7%	3,2%	2,9%	3,8%	4,8%
2015	116.201	13,0%	17,0%	14,6%	11,5%	11,7%
2016	127.187	9,5%	8,7%	9,3%	9,7%	9,6%
2017*	140.448	12,4%	10,6%	11,7%	13,6%	12,2%

* Cinq premiers mois de l'année. Variations en pourcentage par rapport à la même période de l'année précédente.

Terwijl het aantal werkzoekenden en leefloners (RMI begunstigen) voor 2015 gelijkmatig evolueerden, zien we een duidelijke verandering sindsdien. Terwijl het ene aantal stijgt, daalt de andere categorie m.n. sinds de nieuwe maatregelen betreffende de werkloosheidsverzekering van kracht zijn geworden (POD MIS – Bulletin met statistieken van Oktober 2017).

GRAFIEK 2 – driemaandelijkse evolutie van het aantal leefloners (RMI) en het aantal werkzoekenden.

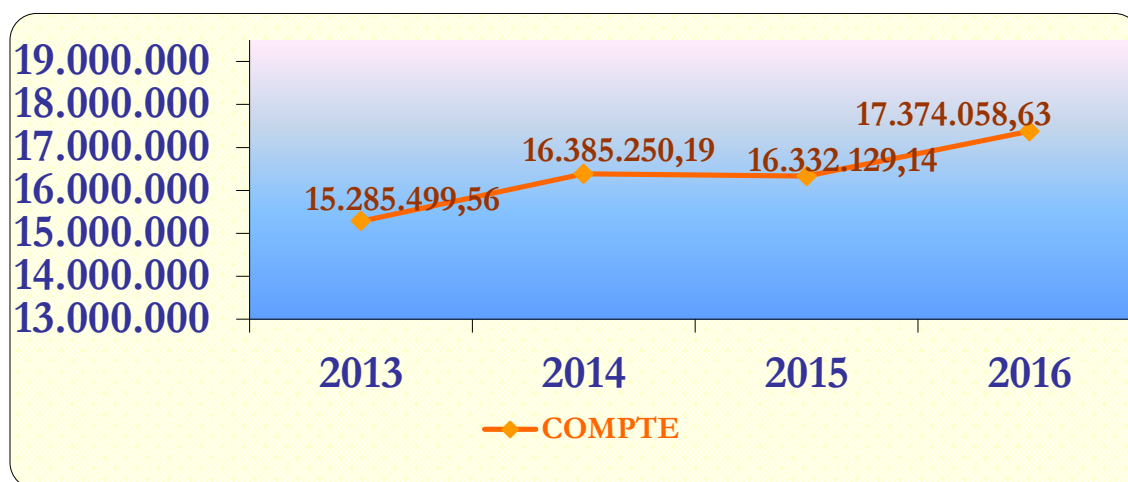
Hieronder zien we grotendeels waarom mensen die een vervangingsinkomen ontvangen, bijkomende steun van het OCMW vragen. Huisvesting in de gemeente Ukkel is duur en een groot deel van hun inkomen wordt uitgegeven aan de hoge huurprijzen.

Overzicht van de sociale steun over de laatste 5 jaar

	RI	ERI	SP	FM	FT	HO	FH	TTES AIDES
2013	1535	314	651	2390	178	512	188	4167
2014	1527	266	1024	2532	182	457	169	4346
2015	1602	233	589	2690	189	284	204	4542
2016	1661	192	502	2768	166	240	266	4729
2017	1711	170	505	2860	154	237	254	4964

RI	LEEFLOON
ERI	EQUIVALENT
SP	BIJZONDERE STEUN
FM	MEDISCHE KOSTEN
FT	VERVOERSKOSTEN
HO	HOSPITALISATIE
FH	HUISVESTING

De transfers van de laatste rekeningen gaan in stijgende lijn :

Ook de voedselhulp neemt toe :

	2015	2016	2017
Europese producten	124.401 kg	145.080 kg	137.626 kg
Voedselbank	6.732 kg	11.111 kg	13.210 kg
Onverkochte waren	24.080 kg	43.065 kg	106.706 kg
Vroegmarkt	40.022 kg	43.824 kg	46.616 kg
Goods-To-Give	1.235 kg	0 kg	613 kg
Soli-Food	638 kg	0 kg	0 kg
Total	197.108 kg	243.080 kg	304.772 kg

Het aantal geschillen daalt naar het niveau van voorheen, het aantal zaken in beroep blijft wel hoog. :

Jaar	Beroep Arbeidsrechtbank	Beroep Arbeidshof
2017	33	6
2016	70	5
2015	49	4
2014	32	5
2013	35	5
2012	31	3
2011	24	2
2010	27	2
2009	34	2

II.3. Huisvesting

Uit de « Welzijnsbarometer 2016 » (www.observatbru.be) blijkt dat heel wat Brusselaars het moeilijk heeft om een behoorlijke woning te vinden. Tussen 2004 en 2015 steeg de mediaanhuurprijs van 532 € naar 650 €: dit is een toename van 22,2 %. Dit betekent dat de huurprijzen jaarlijks ongeveer 2% sterker stegen dan de gezondheidsindex. »

In de wetenschap dat armoede een relatief gegeven is dat afhangt van de rijkdom en levensduurte in de onmiddellijke omgeving, spreekt het voor zich dat het moeilijker is

om rond te komen in een regio waar de levensduurte hoog is, als men moet leven van een vervangingsinkomen dat in heel het land gelijk is.

Zo bedraagt de gemiddelde huurprijs voor een appartement met twee kamers in het Brussels gewest 732 € per maand, daar waar dit in Ukkel 858 € is.

Dit element is zeker niet zonder betekenis voor wie sociaal zwakker staat. Zetten we deze cijfers af tegen die van het leefloon en de kinderbijslag, dan kunnen we niet anders dan vaststellen welke impact de hoge huurprijzen hebben op de beperkte budgettaire middelen van gezinnen met een laag inkomen.

<u>Categorie</u>	<u>LL</u>
Samenwonend (cat 1)	593,13 €
Alleenstaande (cat 2)	892,70 €
Gezin ten laste met 1 minderjarige (cat 3)	1.190,27 €

De gewone kinderbijslag bedraagt op vandaag **93,93 €** voor het eerste kind, **173,8 €** voor het tweede en **259,49 €** voor elk kind daarna.

Daarnaast is er ook nog de alarmerende toename van het aantal daklozen in Ukkel en, daarmee gepaard gaand, de forse toename van de steun die zij ontvangen.

Dit verklaart ook gedeeltelijk dat naast een toename van de leefloonaanvragen van zowat 12 % voor de periode 2013 – 2016, er een stijging opgetekend wordt van zowat 19% van het totaal aantal mensen dat door het OCMW gesteund wordt%.

II.4. Daklozen

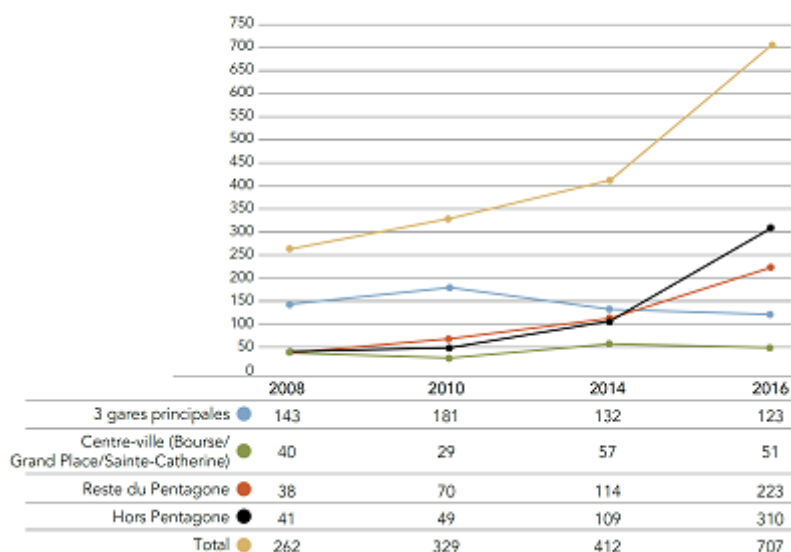
Een ander opvallend element de laatste jaren was de toenemende steun die door het OCMW verleend wordt aan daklozen.

Jaar	Bedrag toegekend aan daklozen
2013	188.657,65 €
2014	345.664,45 €
2015	464.737,99 €
2016	658.582,16 €
2017	824.806,51 €
TOENAME	+337 %

Deze evolutie loopt min of meer gelijk met de vaststelling van een organisatie als “Artsen van de wereld” die instaan voor gratis medische zorgverlening in nachtopvangcentra voor daklozen. Ook zij stelden tussen 2007 en 2016 een explosieve toename vast van het aantal ontvangen patiënten (van wie een grote meerderheid nooit een dokter ziet). De meeste problemen (ademhalingsmoeilijkheden, huidaandoeningen, tbc, enz.) zijn te wijten aan de kou en een ontoereikende hygiëne (bron : www.lastrada.brussels).

Deze cijfers lopen parallel met wat ook elders in het Brussels Gewest wordt waargenomen. Men stelt vast dat het aantal daklozen toeneemt in de gemeenten buiten de centrumzone :

FIGURE 8 : ÉVOLUTION DU NOMBRE DE PERSONNES DÉNOMBRÉES LORS DES DÉNOMBREMENTS 2008-2016 EN RÉGION BRUXELLOISE, EN ESPACE PUBLIC INTÉRIEUR (GARES, STATIONS DE MÉTRO ET TRAM) ET EXTÉRIEUR, PAR ZONE GÉOGRAPHIQUE (Source: la Strada)

II.3. Verouderende bevolking en levensverwachting

Volgens gegevens van o.a. het Brussels Observatorium voor Gezondheid en Welzijn en statistieken van de Fod Economie bedraagt de levensverwachting voor vrouwen in Ukkel 83,6 jaar, tegen 80,2 jaar voor mannen, cijfers die hoger liggen dan het gemiddelde voor het hele gewest (respectievelijk 82,9 en 78,2 jaar). Tussen 2002 en 2012 steeg de levensverwachting evenwel sneller voor de mannen dan voor de vrouwen. De hogere levensverwachting in Ukkel is vooral te danken aan de lagere mortaliteitsgraad bij ouderen.

Een oudere bevolking leidt ook tot een specifieke vraag om dienstverlening. Tot op heden hebben zowel het OCMW als de gemeente Ukkel een aanbod georganiseerd van specifieke bejaarden- of gezinshulp. Hierbij wordt ook volop ingespeeld op de tendens om ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Verderop gaan we

uitgebreider in op de wijze waarop het OCMW en de gemeente hun middelen wensen samen te bundelen om zo nog beter in te spelen op de noden.

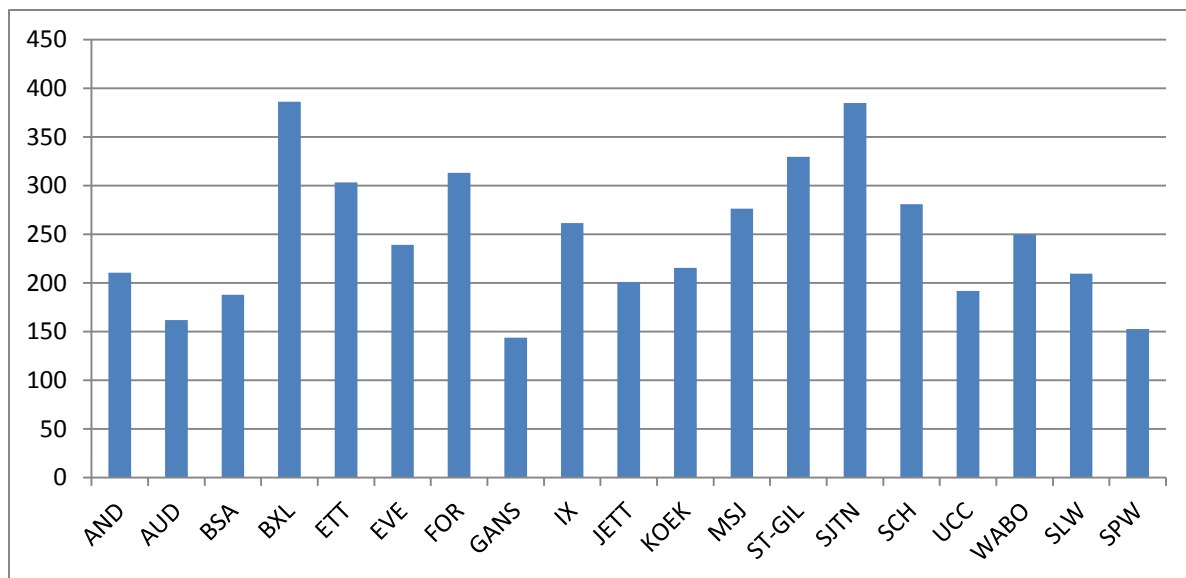
Tenslotte gaan we verder in deze nota ook nader in op het Domein Neckersgat, dat werd aangekocht in 2005.

II. Voornaamste evolutie ten opzichte van de beleidsnota 2017

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn streeft ernaar om via zijn begroting de nodige middelen in te zetten voor het volbrengen van de wettelijke opdracht van het OCMW en de werking van zijn diensten zoveel mogelijk af te stemmen op de noden, binnen een redelijk en rechtvaardig financieel kader.

De Raad heeft hierom een begroting goedgekeurd die rekening houdt met de limieten van de gemeentedotatie, zoals deze werden opgelegd bij de overlegvergadering op grond van art. 26 bis §1, 1° van de organieke wet.

De vergelijking van de gemeentelijke dotaties aan de OCMW's (in euro/inwoner) (boekjaar 2017) toont dat het OCMW van Ukkel, met een omgerekende kostprijs van minder dan 200 € per jaar per inwoner, ruim onder het gewestelijke gemiddelde blijft :

Binnen de moeilijke financiële situatie waarin de plaatselijke besturen zich vandaag bevinden waakt het OCMW er meer dan ooit over om de kosten binnen de perken te houden en de inkomsten te optimaliseren, en tegelijk zo flexibel mogelijk een optimale dienstverlening te garanderen.

Uitgaand van de hierboven beschreven vaststellingen en van de noodzaak van een rationelere werking en een optimale “sociale rendabiliteit”, wil het OCMW ook in 2018 de uitdagingen aangaan die in de hierna volgende pagina’s aan bod komen.

Het OCMW probeert in samenwerking met het gemeentebestuur **schaalvoordelen** te realiseren, waarbij de autonomie van beide instellingen gerespecteerd blijft. Wij verwijzen in dit verband naar de toepassing van artikel 26 bis §5 van de organieke wet van 8 juli 1976.

IV. Verwezenlijkte activiteiten en actieplan

A. Kort overzicht van de verwezenlijkte activiteiten van de afgelopen 5 jaar

Bij de sociale wijkdienst heeft de 'onthaalcel' de opvang van de cliënten gewijzigd. De overgang naar de uitbetaling van **uitkeringen met een vaste vervaldatum en betaaltermijn** zal binnenkort voor alle dossiers toegepast worden.

De '**Energiecel**' werd opgericht om op efficiënte wijze energie te beheren en de cliënten bij te staan bij het uitwerken van een afbetalingsplan voor energieschulden.

De '**Huisvestingscel**', die de cliënten helpt bij het zoeken naar een woning, werd uitgebreid met een halftijds maatschappelijk assistent, om zo de uitzettingen beter te kunnen opvolgen en op de hoogte te blijven van de evoluties op wetgevend vlak.

Verder zijn de nieuwe GPMI's van kracht geworden, die voortaan verplicht zijn voor elke nieuwe RMI-begunstigde, met inbegrip van erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Doestelling hiervan is dat de begunstigden meer geresponsabiliseerd worden met het oog op een duurzame sociale en professionele integratie. Waar een GPMI voorheen enkel verplicht was voor -25 jarige begunstigden, is dat nu voor alle nieuwe dossiers, ongeacht de leeftijd.

Er komt een stipte opvolging van de begunstigden, die ook drie keer per jaar geëvalueerd worden.

Ook de sancties werden herzien, in die zin dat er een gradatie van de sanctie mogelijk is, met nog steeds een maximum van één maand opschorting, of drie maand bij een herhaalde tekortkoming. Daarnaast kan een sanctie ook

voorwaardelijk worden uitgesproken, waarbij het de bedoeling is dat de begunstigde vooral een duidelijk signaal krijgt.

Op het vlak van de financiering die in het kader van deze hervorming wordt toegekend aan de OCMW's, zien we een verhoging van 10% van de terugbetaling van de leeflonen door de federale overheid gedurende één jaar per begunstigde.

Hoewel het OCMW van Ukkel reeds een lange traditie had van contractualisering van sociale steun via de GPMI's, heeft deze hervorming toch een hele impact op de werking van de diensten.

Met nieuwe regelgeving op het vlak van het “**elektronisch sociaal verslag**” heeft de regering ook duidelijk gemaakt wat haar visie is op het vlak van gegevensuitwisseling tussen de OCMW's.

Het O.C.M.W. heeft positief gereageerd op de vluchtelingencrisis en heeft **de opvangcapaciteit van de LOI's naar 46 operationele opvangplaatsen uitgebreid**. Aangezien er op federaal niveau een nieuw opvangmodel kwam, kreeg het OCMW in 2017 te maken met een nieuw publiek en een snellere rotatie. Gelet op de recente daling van het aantal asielzoekers, is het onze bedoeling om de opvangcapaciteit op dit ogenblik te consolideren. De LOI's van het OCMW zijn ondergebracht in 5 huizen, waarvan er vier eigendom van het OCMW zijn, en een vijfde, Dolezlaan, vanaf 2017 gehuurd werd.

Dankzij de sociale antenne heeft het OMCW zijn centrale rol bij **maatschappelijke activiteiten, sociale integratie en trajectbegeleiding bevestigd**. Alfabetisering, informatica workshops, burgerzincursussen, naailessen,... De sociale tewerkstellingsdienst van het OCMW **werkt samen met het Jobhuis van Ukkel**, en daarnaast zijn ook de samenwerking met 'Job yourself', en outplacement voor werknemers die namens artikel 60 van de organieke wet werden aangeworven, enkele voorbeelden van de middelen die de cliënten krijgen aangeboden om hun sociale en professionele integratie de nodige dynamiek te geven.

Het gratis **Voedseldistributiecentrum** werd verder uitgebouwd. Het aanbod werd verder verbeterd en gediversifieerd, en er wordt nog nauwer samengewerkt met de plaatselijke handelszaken. De Raad heeft in maart 2017 ook besloten om het initiatief **Open Free Go** te steunen, vooral op het vlak van transport en opslag van voedingswaren.

De **sociale coördinatie** activeert en stimuleert de dialoog en uitwisseling tussen de verschillende sociale actoren die op het grondgebied van Ukkel werkzaam zijn. De **cultuurcel** heeft meerdere collectieve acties uitgewerkt om de sociale cohesie en burgerzin te promoten.

In het kindertehuis Asselbergs kan de volledige **opvangcapaciteit voor 33 kinderen** dankzij een **verbeterde subsidiëring (van de SAAE) behouden blijven**.

En er kwam een nieuw **Kinderdagverblijf** in de Joseph Bensstraat.

Het OCWM heeft zijn bouwgronden opgewaardeerd m.n. een bouwgrond, gelegen in de nabijheid van het treinstation « Moensberg » dat deels geruild werd tegen een

blok met **zes energiezuinige appartementen**. Deze appartementen zullen in de loop van 2017 verhuurd worden. Eén van deze appartementen wordt toegewezen aan jonge gezinnen, die wegens gezondheidsproblemen moeilijk een woning vinden, in overeenstemming met de wens van Mejuffrouw Ley, die het OCMW hiervoor een hulpfonds heeft nagelaten.

I

FUSIE VAN DE LOKALE THUISZORGDIENTEN

In 2017 zijn er grote inspanningen geleverd ter voorbereiding van de samenvoeging van de gezin- en poetshulpen van de gemeente en het OCMW. Deze inspanningen zullen in 2018 worden voortgezet. De Raad voor Maatschappelijk Welzijn en de Gemeenteraad hebben in hun beslissing van 28 september en 27 oktober 2016 hun principieel akkoord gegeven voor een doeltreffendere en homogeenere organisatie van de thuiszorgdiensten, opdat er een coherent globaal dienstenaanbod voor de inwoners van Ukkel is en om de subsidiemogelijkheden te optimaliseren.

Het betreft diensten binnen hetzelfde rechtsgebied met 18 gemeentebeambten en 20 beambten van het OCMW. Hun filosofie en werkwijzen verschillen, daar ieder in de loop der tijd zijn eigen organisatorische methodes heeft ontwikkeld.

We hebben gekozen alle thuiszorgdiensten in het OCMW te integreren door middel van een algehele hervorming van het organisatieschema van de dienst.

Het grootste deel van de werken in 2017 hebben daar betrekking op gehad. Om de diensten bij te staan bij het doen van een organisatorisch voorstel, hebben de Gemeente en het OCMW gezamenlijk een externe dienstverlener aangewezen. Er werd een stuurcomité in het leven geroepen dat een communicatiestrategie met het personeel heeft ontwikkeld. Voor de

zomervakantie werd er een startvergadering georganiseerd voor alle betrokken personeelsleden. Daarna heeft de dienstverlener de beambten ontmoet, zowel individueel als in groep, teneinde alle nodige elementen te verzamelen om voorstellen voor organisatieschema's en overeenkomstige taakbeschrijvingen te doen. Die zijn vervolgens besproken en verfijnd door het stuurcomité.

Parallel is er nagedacht over het juridische aspect van de overheveling van de beambten. Sommigen zijn immers statutaire, anderen contractuele werknemers. We hebben een gespecialiseerd kantoor geraadpleegd om de haalbaarheid van de operatie in dat verband te onderzoeken, teneinde zo goed mogelijk rekening te houden met alle vereisten, in het bijzonder de wettelijke zekerheid van de overplaatsingen, de gelijke behandeling van de beambten en het behoud van hun rechten.

Na de voltooiing van deze werken hebben de Gemeente en het OCMW in november 2017 een principieel akkoord kunnen geven over de juridische en organisatorische aspecten van het project. Daarna volgde een nieuwe mededeling aan het personeel met de aankondiging van de vastgestelde richtsnoeren.

Het stuurcomité heeft vervolgens een tijdslijn uitgestippeld voor de concrete uitvoering van de overplaatsing die de samenvoeging van de diensten vereist. Deze samenvoeging zal in 2018 plaatsvinden en de nieuwe dienst zal op 1 januari 2019 van start gaan.

II

KINDERBEWAARPLAATS

Het OCMW zal een kinderbewaarplaats openen, zodat het zoeken naar werk en de deelname aan de verschillende integratieactiviteiten die worden voorgesteld aan onze cliënten, die ook ouders zijn, gemakkelijker verlopen. Deze kinderbewaarplaats is ook een instrument in de strijd tegen generatiearmoede door de ouders hulp te bieden met het opvoedkundig proces van hun kinderen dankzij ouderbemiddeling en verschillende educatieve workshops.

III

OPVANGTEHUIS

Het OCMW bestudeert het **project voor een opvangtehuis met 20 plaatsen** verder om hier eenoudergezinnen met kind(eren) op te vangen. Dit opvangtehuis zou op het terrein van het Kindertehuis Asselbergs ingericht worden. Een architectenbureau heeft een gecijferd voorontwerp opgesteld en het bedrag van de werken werd in de begroting ingeschreven. Daar het OCMW een neutrale budgettaire transactie wilde uitwerken, zijn er enerzijds contacten gelegd met de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM/SLRB) en anderzijds met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie/COCOM. Er werd onderzocht hoe deze transactie gefinancierd zou kunnen worden en of alle investeringskosten kunnen worden afgeschreven dankzij de exploitatiesubsidies die voor de werking- en personeelskosten ontvangen zouden worden voor het opvangtehuis.

IV

HARMONISERING EN FUSIE VAN DE RUSTHUIZEN

Het Brugmann tehuis is verouderd en zijn structuur beantwoordt niet langer aan de moderne vereisten. Het voor het OCMW historische rusthuis kende onlangs een daling van de bezettingsgraad die, hoewel dit de algemene trend in de rusthuizen van het Brusselse

Gewest is, de volle aandacht van de Raad van Maatschappelijk Welzijn heeft gekregen en hen ertoe heeft aangezet om het beleid ad hoc te herzien opdat de plaatsingen en de bezettingsgraad voor beide rusthuizen verbeteren en de capaciteit van deze instellingen maximaal benut worden.

Einde 2005 heeft het OCMW het Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden aangekocht met de bedoeling deze instelling volledig te renoveren en op deze locatie zijn nieuwe rusthuis te installeren. Deze locatie is gelegen in een groene zone van het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP/PRAS) en is geklasseerd. Na een lange studie- en ontwerpperiode waarbij rekening moest worden gehouden met stedenbouwkundige, esthetische, functionele en milieueisen die door de hogere beleidsorganen werden opgelegd, werd een project uitgewerkt en de stedenbouwkundige vergunning werd in 2014 bij het Brussels Gewest aangevraagd. In 2017 hebben we deze vergunning verkregen.

Bij dit project tracht men op het Neckersgat Domein de diensten van de woonzorgcentra (rob en rvt) van het OCMW van Ukkel zoveel mogelijk te laten overeenstemmen met de nieuwe vereiste normen en een gepast antwoord te geven op de huidige opnamevraag, m.a.w. de rob- en rvt-afdelingen meer af te stemmen op de huidige trend (de mensen wensen langer thuis te blijven wonen waardoor er meer rvt- dan rob-opnames zijn). Ook wordt er rekening gehouden met specifieke neurologische aandoeningen, waarvoor er een dagcentrum geopend zal worden.

De openbare werken voor de opdracht zou in 2018 uitgeschreven moeten worden. Het is de wens van het OCMW om slechts één woonzorgcentrum te behouden en de fusie van de twee rusthuizen wordt al voorbereid. De Raad voor Maatschappelijk Welzijn heeft in 2016 een gespecialiseerde dienstverlener aangewezen, die het personeel bijstaat met het harmonieus samensmelten van de twee rusthuizen en die helpt om de werking van beide rusthuizen op elkaar af te stemmen met het oog op de fusie en het uitbaten van een

woonzorgcentrum, waar de dienstverlening en zorgverstrekkingen overeenstemmen met de verwachtingen van de inwoners en met de moderne reglementen. Op bestuurlijk vlak zijn er concrete voorstellen gedaan om een harmonieuze overgang van de twee rusthuizen naar een nieuwe eenheid te garanderen.

V

MODERNISERING EN RATIONALISERING VAN DE ADMINISTRATIEVE EN SOCIALE DIENSTEN

Het OCMW blijft inspanningen doen om **de administratieve en sociale diensten te verbeteren, te rationaliseren en te informatiseren om ze aan de nieuwe vereisten aan te passen zoals door de hogere gezagsorganen opgelegd worden.**

Het OCMW zal een nieuwe ontvanger aanwijzen en, op advies van een gespecialiseerde dienstverlener, de werking van de Dienst Ontvangsten en de hiermee samenwerkende diensten verbeteren. Voor het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst wordt er nog altijd een nieuw centraal beslissingssysteem uitgewerkt.

De voltooiing van de overgang naar betalingen aan het einde van de maand zal over 2018 en 2019 gespreid worden.

VI

HUISVESTING

Einde 2017 is de Huisvestingscel versterkt met een halftijds maatschappelijk werker niveau B om de nieuwe opdrachten en taken beter te kunnen vervullen, met name het opvolgen van de huisuitzettingen, de aanpassing aan de nieuwe wetgeving inzake huisvesting, het beheer van de nieuwe woningen (Moensberg) en het op touw zetten van een huisvestingstafel die speciaal toegankelijk is voor maatschappelijk onaangepaste personen.

VII

VOEDSELHULP

Het gratis voedseldistributiecentrum zet zijn partnership met winkeliers voort met als doel het ophalen en de distributie van niet verkochte voedingswaren.

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn heeft in april 2017 bovendien in beginsel ingestemd met het feit dat de diensten contact opnemen met verenigingen voor voedselhulp die actief zijn op het grondgebied van Ukkel, Watermaal-Bosvoorde en Oudergem, teneinde hun behoeften en hun logistiek te analyseren, alle deskundigen die nuttig kunnen zijn bij deze stappen te betrekken en richtsnoeren op te stellen voor een samenwerkingsproject. De Raad heeft eveneens ingestemd met de uitbreiding van het onderzoek in Anderlecht en Vorst. Zo onderzoekt het gratis voedseldistributiecentrum van het OCMW hoe het zich kan positioneren als centrum voor logistieke ondersteuning voor de nabijgelegen verenigingen.

VIII

AGENDA 21

Het OCMW van Ukkel heeft enthousiast gereageerd op de laatste oproep tot inschrijving in de "**Agenda IRIS 21**" die gericht werd aan de gemeenten en de OCMW's van het Brussels Gewest die daar nog geen gehoor aan hadden gegeven. Het project heeft betrekking op het volledige bestuur, het gehele grondgebied en al zijn bewoners. Een breed politiek draagvlak, een horizontale samenwerking, een participerende aanpak en duurzaamheid zijn de centrale aandachtspunten van deze onderneming. Allereerst dient de sociale, economische en ecologische stand van zaken van het OCMW beknopt opgemaakt te worden, zowel intern als ten opzichte van het grondgebied en de rechthebbenden. Vervolgens zullen de prioritaire belangen voor de OCMW's, de doelstellingen en de prioritaire acties worden omschreven die moeten passen binnen het kader van de Engagements van Aalborg + 10, met minstens 5 prioriteiten die betrekking hebben op het milieu.

IX

WELZIJN OP HET WERK EN RISICOBEBEER

In het kader van het globaal plan, zal het OCMW zijn dynamisch risicobebuur voortzetten en samen met de vakbonden bijzondere aandacht besteden aan de herdefiniëring van het beleid betreffende de omgang met agressie in het bestuur, in een eerste fase in het Centraal Bestuur en de Sociale Antenne.

Er zal een refter komen waarvan de algemene gedachte en de grote lijnen werden uitgezet door de winnaars van een intern concours in 2017. In 2018 zal er een rust- en borstvoedingslokaal in gebruik worden genomen.

+ + +